

prima instanță: S.Pilipenco
instanța de apel: A.Curdova, E.Dimina, E.Lazareva

dosarul nr.2ra - 2973/13

D E C I Z I E

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru, Galina Stratulat
Iurie Bejenaru, Nicolae Clima

examinînd în ședință publică recursul declarat de către Boev Dmitri,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șupac
Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina către Boev Dmitri, Uzun Vladimir privind
încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 18.04.2013 și hotărîrii
Judecătoriei Ciadîr-Lunga din 26.08.2010,

c o n s t a t ă :

La data de 24.08.2009 și 25.08.2009, Șupac Zahari, Ducal Diana și
Ducal Marina au depus cereri de chemare în judecată către Boev Dmitri și Uzun
Vladimir privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunilor, reclamantii au indicat că, Boev Dmitri și Uzun
Vladimir, la data de 27.10.2007, aproximativ la ora 22.30, aflîndu-se la discotecă
în casa de cultură din s.Cazaclia, r-nul Ciadîr-Lunga, din intenții huliganice, fără
motiv, le-au aplicat lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-
le leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Prin sentința Judecătoriei Ciadîr-Lunga din 25.12.2007, care a devenit
irevocabilă, Boev Dmitri și Uzun Vladimir au fost condamnați în baza art.287
alin.(2) lit.b) CP la 4 ani închisoare, fiecare. În baza art.90 CP, pedeapsa aplicată
a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani și 6 luni, fiecăruia.

În urma acțiunilor criminale a lui Boev Dmitri și Uzun Vladimir,
reclamantii sunt nevoiți de a primi tratamente pînă în prezent, primind și grade
de invaliditate.

Reclamanții fiind minori la momentul săvârșirii infracțiunii de către pârți, o parte din tratament au primit gratis, în rest au suportat toate cheltuielile legate de tratamentul ambulator și staționar, inclusiv cheltuielile legate de transport și procurarea produselor alimentare. Pârții Boev Dmitri și Uzun Vladimir știind despre consecințele infracțiunii comise, despre necesitatea efectuării tratamentelor costisitoare de către reclamanți, precum și de cauzarea suferințelor fizice și morale, n-au întreprins careva acțiuni în scopul acordării ajutorului reclamanților.

Astfel, reclamanții solicită încasarea de la pârți în mod solidar în beneficiul lui Șupac Zahari prejudiciul material cauzat în mărime de 5998 lei, prejudiciul moral – 750000 lei și cheltuielile de judecată – 900 lei; în beneficiul Dianei Ducal prejudiciul material – 6094 lei, prejudiciul moral – 750000 lei și cheltuielile de judecată – 900 lei; în beneficiul Marinei Ducal - prejudiciul material – 6753 lei, prejudiciul moral – 750000 lei și cheltuielile de judecată – 1200 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ciadâr-Lunga din 26 august 2010, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat, în mod solidar, de la Boev Dmitri și Uzun Vladimir în beneficiul Dianei Ducal prejudiciul material – 6094 lei, prejudiciul moral – 100000 lei și cheltuielile de judecată – 900 lei; în beneficiul Marinei Ducal - prejudiciul material – 6753 lei, prejudiciul moral – 100000 lei și cheltuielile de judecată – 1200 lei; în beneficiul lui Șupac Zahari prejudiciul material în mărime de 5998 lei, prejudiciul moral – 100000 lei și cheltuielile de judecată – 900 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Boev Dmitri și Uzun Vladimir în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 865,35 lei.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 18 aprilie 2013, a fost respins apelul declarat de Boev Dmitri.

S-a încasat în mod solidar de la Boev Dmitri și Uzun Vladimir cheltuielile de judecată în beneficiul lui Șupac Zahari – 2253 lei, Ducal Marina – 1877 lei, Ducal Diana – 657 lei.

La 04.06.2013, Boev Dmitri a declarat recurs, în termen legal, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că, instanțele de judecată au adoptat hotărâri ilegale, fiind pronunțate cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor materiale și a celor procedurale. Astfel, indică că nu au fost verificate și analizate minuțios probele prezentate de către intimați referitor la prejudiciul material suportat, instanțele bazându-se exclusiv pe declarațiile acestora. Nu au fost apreciate rapoartele de expertiză nr.165,168,164 care au fost prezentate la materialele cauzei și care relatează situația sănătății în mod veridic și obiectiv. Contrar art.1422 CC, instanța a dispus de a încasa prejudiciul moral în mărime de 100000 lei pentru fiecare, însă în motivarea hotărârii a indicat că ținând cont că urmările au survenit în mod diferit pentru fiecare din reclamanți, și mărimea

prejudiciului moral va fi stabilită proporțional pentru fiecare diferit. La fel, a indicat că nu au fost probate nici cheltuielile de judecată suportate de către reclamanți, nefiind prezentat nici un contract și nici un document fiscal.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat, pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Astfel, s-a stabilit că Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina au înaintat acțiune către Boev Dmitri și Uzun Vladimir privind încasarea prejudiciului material și moral

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii parțiale a acțiunii.

Pentru a emite soluția enunțată, prima instanță a reținut că, vinovăția părților Boev Dmitri și Uzun Vladimir în cauzarea leziunilor corporale reclamanților Șupac Z., Ducal D. și Ducal M., a fost stabilită prin sentința Judecătoreiei Ciadîr-Lunga din 25.12.2007, prin care pîrîții au fost condamnați. Prin toate bonurile de plată prezentate la materialele dosarului de către reclamanți, au fost demonstrate cheltuielile suportate în legătură cu tratamentele efectuate. La fel, instanța de judecată făcînd referire la prevederile art.1398,1422 CC a dispus încasarea în beneficiul reclamanților și a prejudiciului moral.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Boev Dmitri, instanța de apel a ajuns la concluzia netemeinicii apelului declarat, menținînd hotărârea primei instanțe.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că temeiuri de casare a hotărîrii nu au fost stabilite, astfel, hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar motivele invocate de către apelant sunt neîntemeiate.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrilor instanțelor judecătorești, coroborat normelor de drept material aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de judecată au dat o apreciere corectă pretențiilor deduse judecării și circumstanțelor de fapt stabilite, adoptînd hotărîri legale și întemeiate.

Din materialele dosarului se atestă că prin sentința Judecătoreiei Ciadîr-Lunga din 25.12.2007, care a devenit irevocabilă, Boev Dmitri și Uzun Vladimir au fost condamnați în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP la 4 ani închisoare, fiecare. În baza art.90 CP, pedeapsa aplicată a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani și 6 luni, fiecăruia. Pătimiți în cauza dată au fost Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina, cărora le-au fost cauzate leziuni corporale ușoare.

La 19.02.2008 Șupac Zahari a fost încadrat în gradul II de invaliditate, Ducal Diana la 17.02.2009 a fost încadrată în gradul III de invaliditate și Ducal

Marina la 17.02.2009 a fost încadrată în gradul II de invaliditate (f.d.18,61,117 vol.1).

Conform art.1398 al. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Astfel, instanțele de judecată corect au încasat prejudiciul material solicitat de reclamantii Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina, fiind prezentate în acest sens probe (f.d.8-12,62-67, 122-129).

Conform art. 616 al. (2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Conform art. 1422 al. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art.1423 al. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Or, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se impune prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Colegiul Civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, avînd în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate intimaților, consideră că, instanțele de judecată au ajuns corect la concluzia cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 100.000 lei.

Astfel, s-a luat în considerație prejudiciul cauzat sănătății reclamantilor în urma săvîrșirii infracțiunii de către Boev Dmitri și Uzun Vladimir, încadrarea lui Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina în gradele de invaliditate II și III, precum și continuarea consecințelor negative a sănătății reclamantilor.

Prin urmare, prejudiciului moral în mărime de cîte 100.000 lei încasat în beneficiul lui Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina este unul echitabil.

Ținând cont de circumstanțele pricinii stabilite în raport cu normele legale sus-enunțate, instanța de recurs conchide că, instanța de fond și cea de apel, prin stabilirea justă a circumstanțelor pricinii, aplicarea și interpretarea justă a normelor de drept material și procedural, corect au pronunțat soluția privind admiterea parțială a acțiunii înaintate de Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina.

Prin urmare, se remarcă că hotărârile judecătorești sînt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sînt neîntemeiate, astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârile judecătorești atacate.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Boev Dmitri.

Se menține decizia Curții de Apel Comrat din 18.04.2013 și hotărîrea Judecătoriei Ciadîr-Lunga din 26.08.2010, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șupac Zahari, Ducal Diana și Ducal Marina către Boev Dmitri, Uzun Vladimir privind încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Clima